

PRODUSELE ALIMENTARE ȘI/SAU PROGRAMUL OPERAȚIONAL DE ASISTENȚĂ MATERIALĂ DE BAZĂ

1. IDENTIFICARE

Stat membru	România
CCI	2014RO05FMOP001
Titlul	Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate
Versiunea	8.0
Primul an	2014
Ultimul an	2021
Eligibil de la	01.12.2013
Eligibil până la	31.12.2023
Numărul deciziei CE	
Data deciziei CE	

2. FORMULAREA PROGRAMULUI

2.1 Situație

Identificarea și justificarea deprivării sau deprivărilor materiale vizate

În prezent, 24,8% din populația UE trăiește sub pragul sărăciei. Aproape 10% din europeni se confruntă cu lipsuri materiale severe (Eurostat).

În România, în 2012, ponderea persoanelor amenințate de sărăcie sau excluziune socială era de 41,7%, în special cele afectate de unul sau mai multe din următoarele aspecte: (i) venit sub pragul sărăciei (22,6%); (ii) trai în condiții de severe privațiuni materiale (29,9%); (iii) trai în gospodării cu intensitate foarte scăzută a muncii (7,4%) (INS).

Conform datelor statistice, forma dominantă de sărăcie este *lipsa materială severă*, ce caracterizează persoanele în vârstă de 18 ani și peste care, din cauza lipsei resurselor financiare, nu își permit un standard de viață decent. În România, 29,9% din populație se confruntă cu lipsuri materiale severe, iar 23,6% dintre aceștia nu își permit să consume carne, peste sau proteine echivalente la fiecare două zile. Ponderea populației apte de muncă aflate în sărăcie era de 40,2% în 2012, *șomajul* fiind principala cauză. În 2012, 41,7% dintre șomerii tineri aflați în grupa de vârstă între 18 și 24 de ani erau raportați ca fiind afectați de lipsa materială severă. 19% din populația angajată trăiește sub pragul riscului de sărăcie, comparativ cu 9,1% în UE28 (Eurostat).

Persoanele vârstnice (65 ani și peste) sunt de asemenea afectate de sărăcie (2012: 35,7%). **Persoanele fără adăpost** sunt o categorie vulnerabilă slab adresată de politicile sociale (și din cauza lipsei actelor de identitate și a slabei mecanisme de monitorizare la nivelul serviciilor sociale și a fiabilității discutabile a datelor disponibile). Conform analizei socio-economice pentru programarea fondurilor europene 2014 - 2020 (publicat în 2013)[1], experții estimau în 2004 și 2007 între 11-14.000 de persoane fără adăpost, din care circa 5.000 trăiesc în București, iar ceilalți se distribuie între orașele mari ale țării: "Majoritatea a ajuns fără adăpost în urma părăsirii unui centru de plasament sau a unei alte instituții (fie la împlinirea a 18 ani/terminarea studiilor, fie în alte condiții), după vânzarea locuinței sau prin divorț/separare. Așadar, adăpostul pentru homeless pare a fi a doua „oprire” într-un traseu instituționalizat care începe în casa de copii/centrul de plasament. În cea mai mare parte, persoanele fără adăpost din România sunt bărbați de 21-30/51-60 ani. Majoritatea nu muncește pentru că nu sunt persoane apte de muncă, având probleme severe de sănătate. O mare parte dintre persoanele fără adăpost nu au acte de identitate, iar majoritatea nu au asigurare medicală. Accesul la servicii medicale și sociale este extrem de redus." Traiul pe străzi este însoțit de grave probleme de sănătate, malnutriție cronică, abandon școlar și analfabetism (aproximativ 50%), abuz fizic, abuz sexual (început, de obicei, în familie și continuat pe străzi), stigmatizare și discriminare, acces limitat la servicii sociale (educație, servicii medicale și asistență socială), consum de droguri sau solvenți (inclusiv aurolac sau diluanți) și prostituție.

Venitul Minim Garantat (VMG) reprezintă cel mai important mijloc de susținere a persoanelor lipsite de mecanismele necesare ieșirii din sărăcie și este reglementat de Legea 416/2001. Deși VMG are un quantum scăzut, are un impact

considerabil de reducere a sărăciei absolute în rândul beneficiarilor. Totuși, *beneficiarii de VMG rămân printre cetățenii cu venituri extrem de scăzute, din rândul cărora aproape unul din trei trăiesc în sărăcie absolută chiar și după primirea ajutorului social.*

[1] <http://old.fonduri-ue.ro/posdru/images/doc2013/mmfpvpincluziunesociala.pdf> (p. 25-26)

[2] Sursa : INS, program TEMPO, 1990-2015

[3] Sursa: Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, 2015

[4] Sursa: MMFPSPV, 2015

Se continuă în secțiunea 2.3. Altele

Indicarea tipului de deprivare sau de deprivări materiale reținute pentru PO.

P1 - deprivare alimentară (lipsa alimentelor de bază)

P2 - precaritate materială de bază

P2.1 - precaritate materială de bază (lipsa materialelor școlare)

P2.2 - precaritate materială de bază (lipsa trusourilor pentru nou-născuți)

P2.3 - precaritate materială de bază (lipsa articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, saci de dormit etc.)

P2.4 - precaritate materială de bază (lipsa produselor de igienă)

2.2 Deprivarea materială vizată

Tipuri de deprivare materială: P1 - deprivare alimentară (lipsa alimentelor de bază)

2.2.1 Descriere

A. Pentru pachete de alimente

Precaritatea alimentară va fi gestionată de B1, respectiv MIPE.

Identificarea alimentelor care vor fi distribuite va fi realizată de pe baza propunerilor făcute de specialiști. Hrana selectată va contribui la o alimentație echilibrată asigurată de varietatea și specificitatea alimentelor pentru teritoriul României, în conformitate cu art.5 (13) din Reg. 223/2014, ținând cont de: valorile nutriționale, asigurarea unei diete echilibrate, posibilitatea de depozitare și transport în condiții de siguranță și igienă, disponibilitatea pe piață, calitatea produsului.

B. Pentru produse alimentare și mâncare preparată, acordate prin tichetele sociale pe suport electronic

Apel non-competitiv. Precaritatea alimentară va fi gestionată de B1, respectiv MIPE.

Mecanismul de implementare va presupune acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde persoanelor eligibile din grupul țintă. În baza tichetului social pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde, titularul are dreptul la produse alimentare/ masă caldă, acordată de către unitățile afiliate care acceptă tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde, așa cum sunt definite în legislația națională aplicabilă.

Identificarea alimentelor care vor fi folosite în vederea preparării meselor calde va fi realizată de către furnizorii specializați în domeniu și acreditați în cadrul acestei intervenții. Alimentele vor fi din categoria celor deja folosite în cadrul activităților lor curente pentru pregătirea mâncării, cu respectarea prevederilor și actelor normative naționale în vigoare în domeniul siguranței alimentare și a standardelor europene. Mesele calde acordate persoanelor din Grupul țintă vor contribui la o alimentație echilibrată a acestora, în conformitate cu art.5 (13) din Reg. 223/2014, ținând cont de: valorile nutriționale, asigurarea unei diete echilibrate, posibilitatea de depozitare și transport în condiții de siguranță și igienă, disponibilitatea pe piață, calitatea produsului.

Organizarea distribuției alimentelor de bază

A. Pentru pachetele de alimente

- (a) Achiziționarea poate fi făcută de B1 și, după caz, de OP.
- (b) B1 sau OP care realizează achiziția poate distribui alimentele către OP mari sau direct, către OP mici.
- (c) OP mari pot distribui alimentele fie direct către destinatarii finali, prin rețelele proprii, fie indirect, prin intermediul OP mici. Pentru toți pașii, transportul se realizează de către furnizorii de alimente la OP (mari sau mici) finale. Depozitarea se va realiza de către OP.

B1 va organiza procesul de achiziție în cel mai cost-eficient și eficace mod posibil, în funcție de distribuția geografică a OP și în conformitate cu legislația națională. Produsele alimentare vor fi livrate de către operatorul economic către depozitele OP mari, în cazul în care OP mari vor livra aceste produse prin rețeaua lor sau către depozitele OP mici, dacă acestea vor livra produsele către destinatarii finali.

B. Pentru produse alimentare și mâncarea preparată acordate prin tichete sociale pe suport electronic:

Mecanismul de implementare

Mecanismul de implementare va presupune acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde persoanelor eligibile din grupul țintă. În baza tichetului social pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde, titularul are dreptul la produse alimentare și/sau masa caldă, acordate de către unitățile afiliate care acceptă tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde așa cum sunt definite în legislația națională aplicabilă.

- a) Apel non-competitiv cu beneficiar unic, respectiv MIPE prin B1.

b) B1 va achiziționa tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde de la unitatea emitentă acreditată de către Ministerul Finanțelor Publice și va monitoriza procesul de emiteră și distribuire către Grupul țintă.

c) OP au obligația:

- identificării persoanelor eligibile din Grupul țintă și comunicării acestora către B1 pe baza listelor centralizatoare;
- actualizării listelor cu persoanele eligibile în cadrul schemei.

d) Unitatea emitentă acreditată de către Ministerul Finanțelor Publice în cadrul acestei scheme va trebui să îndeplinească o serie de condiții minime și va fi selectat de către Beneficiar, în baza legislației naționale în domeniul achizițiilor publice în vigoare.

e) Valoarea nominală a unui tichet social pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde este în conformitate cu legislația națională în vigoare aplicabilă.

Mecanismul de implementare va fi detaliat la nivelul Ghidului Solicitantului și la nivelul legislației naționale în vigoare aplicabilă.

Măsurile auxiliare pentru operațiunile de mai sus:

Pentru a eficientiza ajutorul alimentar, distribuția de alimente va fi însoțită de măsuri auxiliare care să încurajeze inserția socială a acestor persoane.

Măsurile auxiliare care vor fi aplicate pot include:

- Educație cu privire la asigurarea igienei corporale și a locuinței proprii;
- Facilitarea accesului la serviciile medicale;
- Orientarea către servicii sociale;
- Orientarea în vederea inserției profesionale, precum și sprijin în căutarea unui loc de muncă.
- Facilitarea accesului la servicii de consiliere juridică;
- Recomandări culinare și sfaturi privind echilibrul nutrițional.

B1 și OP care livrează în mod direct alimente vor întreprinde, ele însele sau în cooperare cu alte organizații, măsurile auxiliare. Măsurile expuse mai sus nu sunt exhaustive și vor fi livrate în funcție de nevoile individuale ale grupului țintă, fără a aduce atingere demnității persoanei.

2.2.2 Scheme naționale

Din 2007 până în 2013 România a beneficiat de același tip de program, adresat celor mai defavorizate persoane, finanțat din FEAGA - „Asigurarea unui surplus de alimente pentru cea mai săracă populație din Uniunea Europeană” (PEAD). Ajutorul UE s-a concretizat în alimente pentru aprox 2,5 mil persoane. APIA a asigurat managementul aceluși program.

În perioada 2007-2013, UE a alocat României fonduri și bunuri din stocurile de intervenție însumând un total de aprox. **260 mil de Euro**.

Valoarea adăugată pe care FEAD o aduce face referire la focusarea și creșterea ajutorului oferit persoanelor defavorizate, având în vedere sumele puse la dispoziție de FEAD și Guvernul României care sunt de 2 ori mai mari decât cele din PEAD, introducerea măsurilor auxiliare de incluziune socială și încurajarea frecvenței școlare prin introducerea ajutorului sub formă de rechizite, ceea ce indirect duce la incluziunea socială a copiilor.

Crucea Roșie din România a demarat, în septembrie 2009, Proiectul **Banca de alimente**, scopul acestui proiect fiind sprijinirea cu alimente de bază a familiilor/persoanelor singure care nu-și pot procura prin forțele proprii necesarul zilnic de hrană. În prezent, Banca de alimente funcționează prin Crucea Roșie și are ca beneficiari peste **150.000 de persoane nevoiașe**.

Ordonanță de Urgență nr. 115 din 16 iulie 2020 privind unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de persoane cele mai defavorizate care beneficiază de mese calde pe bază de tichete sociale pe suport electronic pentru mese calde, acordate din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestora.

Tipuri de deprivare materială: P2 - precaritate materială de bază

2.2.1 Descriere

2.2.2 Scheme naționale

Tipuri de deprivare materială: P2.1 - precaritate materială de bază (lipsa materialelor școlare)

2.2.1 Descriere

Operațiunile legate de precaritatea materială de bază pentru copii (lipsa materialelor școlare și articole vestimentare necesare frecventării școlii) vor fi gestionate de către B1 - MIPE și/sau B2 ME. Destinatarii finali sunt copiii cei mai dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial.

Mecanismul de implementare poate fi derulat în două moduri, în funcție de entitatea care gestionează operațiunea, respectiv:

A. În cazul operațiunii/operațiunilor gestionate de B 1 - MIPE, mecanismul este derulat prin achiziționarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional pentru copiii dezavantajați eligibili.

Organizații partenere: Ministerul Educației, unitățile de învățământ de stat preșcolar, primar și gimnazial, inspectoratele școlare județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București, instituția prefectului și autoritățile administrației publice locale.

Nu este obligatoriu ca toate tipurile de OP sa fie incluse în implementarea măsurii.

B1 asigură achiziționarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional pentru copii dezavantajați eligibili, pe baza cărora, părintele/reprezentantul legal/tutorele, va/vor putea achiziționa de la unitățile afiliate, respectiv unitățile de comercializare publică sau orice alte tipuri de unități care comercializează materiale școlare și articole vestimentare necesare frecventării școlii și care se află pe lista unității emitente a tichetelor sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional. Pot fi achiziționate: materiale școlare - rechizite necesare frecventării școlii - articole de papetărie, caiete, stilouri, articole pentru pictură,

ghiozdane și alte articole necesare în școli și grădinițe -, precum și articole de vestimentație necesare frecventării școlii și grădiniței.

B1 achiziționează de la unitatea emitentă acreditată, tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional și le distribuie către Organizațiile Partener care, la rândul lor, le vor distribui destinatarilor finali.

OP au obligația:

- identificării și întocmirii listelor cu destinatarii finali;
- actualizării listelor cu copiii eligibili în cadrul schemei.
- distribuirii de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional către părinții/reprezentantul legal/tutorii ai/al copiilor eligibili din grupul țintă.

Unitatea emitentă a tichetelor sociale trebuie să fie acreditată și să îndeplinească o serie de condiții minime și va fi selectată de către Beneficiar, în baza legislației naționale în domeniul achizițiilor publice în vigoare.

Mecanismul de implementare va fi detaliat la nivelul Ghidului Solicitantului - Condiții specifice și la nivelul legislației naționale în vigoare aplicabilă.

Valoarea nominală a unui tichet social pe suport electronic pentru sprijin educațional este în conformitate cu legislația națională în vigoare aplicabilă.

B. În cazul operațiunii/operațiunilor gestionate de ME, mecanismul este derulat prin inspectoratele școlare (în calitate de OP), responsabile cu achiziționarea, transportul, depozitarea și distribuția rechizitelor, a ghiozdanelor și a articolelor vestimentare necesare frecventării școlii de către destinatarii finali, finanțate din POAD.

Componenta listei de materiale școlare și articolele vestimentare necesare frecventării școlii este stabilită anual de către ME, după ce au fost identificate nevoile, ținând cont și de stocurile rămase din anii precedenți.

Elementele de care se va ține seama în identificarea rechizitelor, ghiozdanelor și articolele vestimentare necesare frecventării școlii vor fi: necesitatea acestora precum și faptul că nu pun în pericol integritatea fizică a copilului.

Acordarea rechizitelor școlare se va face începând cu anul școlar 2017-2018.

Lanțul de distribuție:

- B2 sau OP vor achiziționa rechizitele școlare, ghiozdanele și articolele vestimentare necesare frecventării școlii;
- Operatorii economici transportă rechizitele și articolele vestimentare până la depozitele puse la dispoziție de către OP sau direct către școli, după cum este mai eficient;
- Distribuția către copii se va face la sediul școlilor, care vor asigura ca livrarea să nu pună destinatarul final într-o situație de stigmatizare;
- Pentru copiii preșcolari, rechizitele vor rămâne în grădiniță, urmând să fie folosite de copii pentru activitățile de la grupă.

Măsuri auxiliare pentru această operațiune

Măsuri auxiliare pentru grupul țintă vizat care să vină în completarea sprijinului educațional.

Aceste măsuri auxiliare pot include și nu se rezumă la: măsurile de educație cu privire la încurajarea frecventării școlii, asigurarea igienei corporale și a locuinței proprii, orientare școlară și/sau profesională și sfaturi de gestionare a bugetului, facilitarea accesului la serviciile medicale, recomandări educaționale și culturale. Beneficiarul și organizațiile partenere, alături de unitățile afiliate care livrează în mod direct materiale școlare vor întreprinde, ele însele sau în cooperare cu alte organizații, măsurile auxiliare. Măsurile expuse mai sus nu sunt exhaustive și vor fi programate și implementate în funcție de nevoile individuale ale grupului țintă, fără a aduce atingere demnității persoanei.

Oricare ar fi măsurile auxiliare preconizate a avea loc, ele trebuie documentate în implementare și implicit la raportare, în concordanță cu prevederile OUG 133/2020 cu modificările și completările ulterioare.

2.2.2 Scheme naționale

Legea 272/2004 virează către bugetele locale sume pentru asigurarea măsurilor de protecție socială. Această lege acoperă aprox. **40.000 de copii**, limita minimă de finanțare este în medie de **600 de lei/an/copil**.

Bani de liceu (HG 1488/2004) trasează metodologia de aplicare a programului care se adresează elevilor din licee și școli profesionale din familii al căror venit brut lunar pe membru de familie este de max. 150 de lei. De acest program au beneficiat **98.000 de elevi**, schema având o valoare anuală de aprox. **17 milioane de lei**.

Legea 269/2004 acordă ajutor financiar pentru achiziționarea unui calculator familiilor cu elevi și/sau studenți ai învățământului de stat sau particular acreditat, în vârstă de până la 26 de ani care provin din familii cu venituri brute lunare de max 150 lei pe membru de familie. Numărul total de beneficiari în 2014 este **15.794 persoane**, în valoare de aprox **3.150.000 euro**.

Legea 248/2015 program național Fiecare Copil în Grădiniță alocă tichete sociale în valoare de 50 lei/copil/lună condiționate de prezența copilului la grădinița. De tichetele sociale beneficiază copiii defavorizați din familii cu venit **sub 284 lei/membru de familie/lună**.

Legea 34/1998 (Art. 5) acordă subvenții de la bugetele publice pentru asociații și fundații autorizate ca furnizori de servicii sociale. Bugetul de stat poate acoperi o parte din cheltuielile cu salariile personalului de îngrijire și asistență socială, hrana pentru beneficiarii cantinelor sociale sau ai altor servicii de acordare a hranei, pentru beneficiarii centrelor rezidențiale, carburanții pentru mijloacele de transport a centrelor de zi, unităților de îngrijiri la domiciliu și cantinele sociale. Bugetul local acorda subvenții pentru cheltuieli curente de funcționare ale unităților de asistență socială, aprobate prin hotărâre a consiliului local. Suma totală acordată în 2016 a fost de **4.066.000 euro**, pentru **138 de asociații și fundații și 9587 de beneficiari**.

Ordonanță de Urgență nr. 133 din 7 august 2020 privind unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de elevi cei mai defavorizați care beneficiază de sprijin

educațional pe bază de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional acordate din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Tipuri de deprivare materială: P2.2 - precaritate materială de bază (lipsa trusourilor pentru nou-născuți)

2.2.1 Descriere

Operațiunea P2.2. este administrată de B1 împreună cu OP, respectiv: MS, MMSS, precum și instituțiile subordonate acestora și alte instituții centrale și locale, instituția prefectului și autoritățile administrației publice locale, precum și actori ai societății civile, ca OP (inclusiv spitale și direcții județene de sănătate publică, ONG-uri etc.).

Nu este obligatoriu ca toate tipurile de OP sa fie incluse în implementarea măsurii.

B1 achiziționează de la unitatea emitentă acreditată, tichete sociale pe suport electronic pentru nou-născuți și le distribuie către Organizațiile Partener care, la rândul lor, le vor distribui destinatarilor finali.

OP au obligația:

- identificării și întocmirii listei cu destinatarii finali
- actualizării listelor cu destinatarii finali eligibili
- distribuției tichetelor sociale pe suport electronic pentru nou-născuți

Unitatea emitentă a tichetelor sociale trebuie să fie acreditată și să îndeplinească o serie de condiții minime și va fi selectată de către Beneficiar, în baza legislației naționale în domeniul achizițiilor publice în vigoare.

Mecanismul de implementare va fi detaliat la nivelul Ghidului Solicitantului - Condiții specifice și la nivelul legislației naționale în vigoare aplicabilă.

Valoarea nominală a unui tichet social pe suport electronic pentru nou-născuți este în conformitate cu legislația națională în vigoare aplicabilă.

Măsuri auxiliare pentru această operațiune

Măsuri auxiliare pentru grupul țintă vizat trebuie să vină în completarea sprijinului principal (tichetele sociale pe suport electronic pentru nou-născuți).

Aceste măsuri auxiliare pot include și nu se rezumă la: indicații de îngrijire a nou-născutului, consiliere în alăptare, educație sanitară, educație de prim-ajutor pentru nou-născuți, educație cu privire la asigurarea igienei corporale și a locuinței, facilitarea accesului la servicii medicale, orientarea către servicii sociale, recomandări nutriționale pentru bebeluși (pentru diversificarea alimentației) etc.

Măsuri auxiliare sunt obligatorii și vor fi realizate de organizațiile partener.

2.2.2 Scheme naționale

Legea 272/2004 virează către bugetele locale sume pentru asigurarea măsurilor de

protecție socială. Aceasta lege acoperă aprox **40.000 de copii**, limita minimă de finanțare este în medie de **600 de lei/an/copil**.

Legea 34/1998 (Art. 5) acordă subvenții de la bugetele publice pentru asociații și fundații autorizate ca furnizori de servicii sociale. Bugetul de stat poate acoperi o parte din cheltuielile cu salariile personalului de îngrijire și asistență socială, hrana pentru beneficiarii cantinelor sociale sau ai altor servicii de acordare a hranei, pentru beneficiarii centrelor rezidențiale, carburanții pentru mijloacele de transport a centrelor de zi, unităților de îngrijiri la domiciliu și cantinele sociale. Bugetul local acordă subvenții pentru cheltuieli curente de funcționare ale unităților de asistență socială, aprobate prin hotărâre a consiliului local. Suma totală acordată în 2016 a fost de **4.066.000 euro**, pentru **138 de asociații și fundații și 9587 de beneficiari**.

Prevederile legale privind unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de cupluri mamă - nou-născut cele mai defavorizate care beneficiază de sprijin material pe bază de tichete sociale pe suport electronic pentru nou-născuți acordate din fonduri externe nerambursabile precum și unele măsuri de distribuire a acestora.

Tipuri de deprivare materială: P2.3 - precaritate materială de bază (lipsa articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, saci de dormit etc.)

2.2.1 Descriere

Mecanismul de implementare poate fi derulat în două moduri, respectiv:

A. Acest tip de sprijin pentru precaritate materială de bază va fi gestionat de beneficiar (B1), care este Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin Direcția de Implementare POAD. Apelul este de tip noncompetitiv, la nivel național, în care beneficiarul împreună cu organizațiile partenere - ONG-uri acreditate în domeniul social, instituții publice centrale și/sau locale, județene și/sau regionale, să depună cereri de finanțare care vor fi evaluate la nivel de Autoritate de management. Articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte și sacii de dormit sunt destinate în principal persoanelor fără adăpost și vor fi achiziționate, în principal pentru iarnă.

Lanțul de distribuție:

1. Achiziția produselor va fi făcută de către B1;
Transportul se realizează de către furnizorii de produse la sediile OP.

2. Depozitarea se realizează de către OP.

3. Distribuția se face la sediul OP și/sau în teritoriu, acolo unde se află grupul țintă (intervenție rapidă).

4. Măsurile auxiliare vor fi asigurate în cadrul procesului de distribuție de către OP. Acestea pot include: consiliere privind inserția socială, sănătate, igienă, educație, acte de identitate etc.

OP se vor asigura că distribuția de produse nu va pune destinatarii finali într-o situație de stigmatizare.

B. Acest tip de operațiune este gestionat de asemenea de B1 - MIPE, iar mecanismul este derulat prin achiziționarea de tichete sociale pe suport electronic.

Organizații partenere: ONG-uri acreditate în domeniul social, instituții publice centrale și/sau locale, județene și/sau regionale.

B1 achiziționează de la unitatea emitentă acreditată tichete sociale pe suport electronic și le distribuie către Organizațiile Partenere care, la rândul lor, vor achiziționa de la unitățile afiliate articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte și sacii de dormit și le vor distribui destinatarilor finali - persoane fără adăpost.

OP au obligația:

- identificării și întocmirii listelor cu destinatarii finali;
- achiziționării de la unitățile afiliate a articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte și sacii de dormit
- distribuirii articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte și sacii de dormit destinatarilor finali.

Unitatea emitentă a tichetelor sociale trebuie să fie acreditată și să îndeplinească o serie de condiții minime și va fi selectată de către Beneficiar, în baza legislației naționale în domeniul achizițiilor publice în vigoare.

Mecanismul de implementare va fi detaliat la nivelul Ghidului Solicitantului și, după caz, la nivelul legislației naționale în vigoare aplicabilă.

2.2.2 Scheme naționale

Tipuri de deprivare materială: P2.4 - precaritate materială de bază (lipsa produselor de igienă)

2.2.1 Descriere

De gestionarea produselor de igiena se va ocupa B1. Produsele de igiena sunt destinate atât grupurilor țintă mari care sunt eligibile pentru asistență alimentară (P1), cât și persoanelor fără adăpost care primesc ajutorul material de bază (P2.3). Produsele de igiena pot fi distribuite acestor grupuri țintă în baza propunerilor venite de la OP.

Lantul de distribuire:

1. Achiziționarea produselor poate fi făcută:

- a) B 1
- b) OP mari

In ambele cazuri, transportul va fi asigurat de către operatorii economici către depozitele OP.

2. Depozitarea va fi asigurată de către OP

Distribuirea produselor către destinatarii finali se va face la sediul OP sau în alte locuri potrivite pentru această activitate (școli, centre de zi, spitale, adăposturi de noapte, cantine sociale, puncte de distribuție etc.).

În cazul persoanelor nedeplasabile, produsele vor fi distribuite la domiciliul destinatarilor finali, de către OP care au infrastructura necesară transportului.

Produsele neridicate/refuzate de destinatarii finali vor fi redistribuite persoanelor din grupului țintă.

OP se vor asigura că distribuția de produse nu va pune beneficiarii finali într-o situație de stigmatizare.

- 3. Măsurile auxiliare** vor fi asigurate în cadrul procesului de distribuire de către OP și vor include consiliere privind igiena personală și a locuinței.

2.2.2 Scheme naționale

2.3 Altele

Continuare din cap. 2.1. Situație existentă

Destinatarii finali, cuplurile mamă - nou-născut, sunt în risc social determinat de asistentul social sau, după caz, persoana cu atribuții de asistență socială din unitățile sanitare care au în structură secții de nou-născuți. Conform prevederilor *HG 1103/2014* asistentul social al unității sanitare solicită în scris serviciului public de asistență socială de la domiciliul gravidei/mamei care se află în situație de risc o informare cu privire la situația familială a acesteia, determinând dreptul de a beneficia de trusou.

Numărul de născuți vii în 2015 a fost de 187.372, numărul copiilor decedați sub vârsta de 1 an a fost de 1493, iar numărul de copii părăsiți în maternități în anul 2015, pentru care au fost dispuse măsuri de protecție specială, a fost de 332 dintr-un total de 9.722 de copii intrați în sistemul de protecție specială. În anul 2015, media anuală a beneficiarilor de alocație pentru susținerea familiei, familie monoparentală cu un venit de până la 200 lei, cu 1 copil a fost de 25.392, iar a familiilor biparentale cu un venit de până la 200 de lei pe membru de familie, cu 1 copil a fost de 50.095, dintr-un total de 277.916 de beneficiari ai acestui drept social.

Din datele Eurostat pentru 2012 rezultă că cele mai ridicate ponderi ale copiilor (0-17 ani) care trăiesc în sărăcie se află în România (52,2%). România are o rată scăzută de frecvență școlară în ciclul primar și secundar. Neînscrierea la școală este de 1,5-2% în cazul copiilor de 8 ani și crește până la 5-6% în cazul copiilor de 10 ani. (sursa: INS). Principala cauză a abandonului școlar este cea economică. ME estimează că doar 32% dintre copiii de etnie romă sunt înscriși la grădiniță, față de media națională de 77%, lucru cauzat în mare parte de lipsa hainelor potrivite, precum și a rechizitelor și a gustării zilnice.

În anul 2021, urmare situației provocate de pandemia de COVID-19, la nivelul UE au fost alocate resurse suplimentare cu scopul de a oferi asistență pentru sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 (*Regulamentul (UE) 2020/2221 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare cu scopul de a oferi asistență pentru*

sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei-REACT-EU)

În România, categoriile persoanelor care au fost afectate într-o măsură fără precedent de criza provocată de pandemia de COVID-19 sunt reprezentate de:

- elevii cei mai defavorizați, puternic afectați de consecințele pandemiei de COVID-19, unul dintre efectele acestora fiind abandonul școlar galopant. Măsura are scopul oferirii de sprijin educațional pentru a încuraja revenirea la școală, grupul țintă estimat inițial (300.000 pers.) fiind cu mult redus decât ceea ce Ministerul Educației a pus la dispoziția MIPE în anul 2020 (400.000 pers.), prin datele referitoare la cuantumul grupului țintă colectat pe durata pandemiei de COVID-19.
- proaspetele mame cele mai defavorizate, care nu au capacitatea de a se descurca din punct de vedere financiar cu noul-născut, precaritatea acestora fiind agravată de efectele COVID-19. În conformitate cu evidențele MMSS (ANPIS), media, la nivelul anilor 2018, 2019 și 2020, copiilor născuți în medii dezavantajate din punct de vedere socio-economic este de 15.000 nou-născuți/an.

În perioada generată de criza virusului COVID-19, una dintre cele mai afectate categorii de persoane este cea a mamelor care au născut în anul 2021, cu drept la un venit minim garantat, care fac parte din familii beneficiare de alocație pentru susținerea familiei, inclusiv mamele singure, care se află în situație de risc (exemplu: persoanele cu dizabilități), aflate temporar în situații critice de viață (victime ale calamităților, ale violenței domestice, persoane dependente etc.) și/sau care se află în situații deosebite de vulnerabilitate (nu mai au locuință etc.), orice altă categorie de mame care nu dețin acte de identitate și nu pot accede la drepturile civile, mamele minore, pentru care sunt necesare, pe de o parte, servicii sociale de sprijin, iar pe de altă parte de sprijin constând mai ales în asigurarea de produse specifice îngrijirii noului-născut, pentru a evita manifestarea riscului de sărăcie extremă în rândul populației celei mai expuse riscurilor de orice natură.

Astfel, măsurile din POAD pentru aceste 2 grupuri țintă regăsite în cadrul P2 - precaritate materială de bază, și anume P2.1 - precaritate materială de bază (lipsa materialelor școlare) și P2.2 - precaritate materială de bază (lipsa trusourilor pentru nou-născuți) vor fi finanțate din anvelopa financiară REACT-EU, fiind adaptate contextului pandemic din perspectiva dimensiunii grupului țintă și în consecință a alocării financiare, cât și din perspectiva mecanismului de implementare.

Așadar, măsura P2.1 - precaritate materială de bază (lipsa materialelor școlare) va avea o alocare de 44.000.000 euro REACT EU, iar măsura P2.2 - precaritate materială de bază (lipsa trusourilor pentru nou-născuți) o alocare de 12.000.000 REACT EU.

Totodată, se consolidează anvelopa financiară a măsurilor existente în cadrul programului în raport cu dimensiunea intervențiilor deja finanțate (ex.: *Sprijinirea categoriilor de persoane cele mai defavorizate care beneficiază de mese calde pe bază de tichete sociale pe suport electronic*), precum și a celor care urmează a fi lansate (lipsa articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, a sacilor de dormit etc.). Măsurile luate la nivelul întregii Uniuni Europene, precum și la nivelul României, în contextul epidemiei de coronavirus SARS-CoV-2, în special în sensul introducerii măsurilor de distanțare și de virtualizare a relațiilor economico-financiare, prin

accesul oferit de modificările legislative la vouchere electronice, determină necesitatea actualizării mecanismului de implementare prin transpunerea acestuia în conformitate cu normele de distanțare socială.

Complementaritate cu alte programe/activități

AM POAD, Beneficiarii și OP vor analiza și utiliza oportunitățile de dezvoltare și complementaritate a produselor și serviciilor oferite prin POAD, cum ar fi:

- suplimentarea stocului de alimente prin dezvoltarea de parteneriate cu magazine și proiecte sociale (proiecte tip bănci de alimente, parteneriate încurajate de politicile privind reducerea risipei de alimente etc.)
- parteneriate cu întreprinderi sociale care pot implica destinatarii finali (grădini care pot furniza fructe și legume proaspete, ferme locale, servicii anexe de depozitare și/sau distribuție etc.)
- implicarea voluntarilor la nivel local
- colaborarea organizațiilor partenere cu sistemul public de asistență socială și cu alte proiecte din sfera incluziunii sociale, prin care li se pot oferi servicii adiționale destinatarilor finali.
- corelarea intervențiilor cu activități finanțate din alte surse (ex: programul de distribuire de fructe și lapte în școli, programul LEADER etc.).

Continuare din cap. 3.3. Selectarea organizațiilor partenere

Criterii specifice pentru selectarea OP neguvernamentale sau instituții de cult (în plus față de cele de mai sus):

- să aibă experiență de minimum un an în desfășurarea de activități în beneficiul persoanelor defavorizate
- viabilitatea financiară și legală - completarea unei declarații pe proprie răspundere - condiții minime de funcționare - acreditare (OM 424/2014 - acreditarea serviciilor sociale)
- în cazul operatorilor de cantine sau partenerilor care depozitează/transportă alimente, să aibă avizele necesare desfășurării activităților.

Parteneriat - tipuri și reglementare juridică

Între beneficiar și OP vor exista acorduri de parteneriat și/sau acte delegate pentru toate activitățile pe care le vor efectua în cadrul programului. Forma specifică a acestora va fi stabilită prin Ghidul solicitantului - Condiții specifice, în funcție de măsura vizată, de tipul de apel, de necesitatea implicării organizațiilor partenere, fie în distribuție către persoane nedepasabile, fie de depozitare și distribuție la sediul acestora.

Beneficiarii pot gestiona programul în oricare dintre următoarele două feluri:

1. Direct, prin distribuirea produselor către toate OP.
2. Prin dezvoltarea de parteneriate cu OP mari, cu o acoperire geografică mare și cu experiență în derularea serviciilor solicitate. La rândul lor, acestea pot distribui produsele, pe baza încheierii unor acorduri de parteneriat, prin OP locale/regionale,

care vor aplica și vor fi selectate de OP mari. Forma specifică a acestora va fi stabilită prin Ghidul solicitantului - Condiții specifice sau prin contractul de finanțare.

3. IMPLEMENTARE

3.1 Identificarea celor mai defavorizate persoane

Condițiile de eligibilitate a destinatarilor finali se stabilesc pe baza următorului mecanism:

Pentru P1.A precaritatea alimentară (lipsa alimentelor de bază) - pachete alimentare și P 2.4 precaritate materială (lipsa produselor de igienă):

1. Familii în sărăcie severă care beneficiază de Legea 416/2001 privind venitul minim garantat sau ale căror venituri lunare și bunuri, conform declarațiilor de venit pe propria răspundere, s-ar încadra în limitele stabilite prin Legea 416/2001.
2. Familii cu copii care beneficiază de Legea 277/2010 pentru susținerea familiei sau ale căror venituri lunare pe membru de familie, conform declarațiilor de venit pe propria răspundere, sunt sub pragul minim stabilit prin această lege (pragul în 2016: maximum 200 lei/membru de familie/lună).
3. persoane vârstnice care beneficiază de indemnizație socială pentru pensionari, conform Ordonanței de urgență nr. 6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari.
4. Persoane/familii fără adăpost (inclusiv persoanele/famiile care au fost evacuate și familiile cu copii care nu au domiciliu stabil, mai ales cele monoparentale).
5. Persoanele aflate temporar în situații critice de viață, respectiv victime ale calamităților, persoane dependente (definite ca fiind persoanele cu handicap grav și accentuat, adulți și copii, care nu beneficiază de îngrijire în servicii sociale în regim rezidențial, publice sau private), alte persoane aflate în situații deosebite de vulnerabilitate stabilite prin anchetele sociale, precum și persoanele care fac parte din așezările informale (Așa cum sunt acestea definite în anexa 2 la Legea nr. 350 din 6 iunie 2001, privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare). Situația temporară de vulnerabilitate va fi justificată de autoritățile publice cu atribuții în domeniul asistenței sociale.

Pentru P1.B precaritatea alimentară (lipsa alimentelor de bază) - produse alimentare și mese calde acordate prin tichete sociale:

În cadrul măsurii P1B, precaritatea alimentară (lipsa alimentelor de bază) - produse alimentare și mese calde acordate prin tichete sociale, categoriile de persoane cele mai defavorizate beneficiare sunt:

a) persoanele care au împlinit vârsta de 65 de ani sau peste această vârstă, care beneficiază de indemnizația socială pentru pensionari sau alte drepturi prin legi cu caracter special, plătite prin case teritoriale de pensii. În cazul în care destinatarii finali beneficiază de mai multe indemnizații sau venituri din pensii aflate în plată iar valoarea cumulată a acestora depășește valoarea indemnizației sociale pentru pensionari, aceștia nu beneficiază de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde;

b) persoane/ familii fără adăpost (inclusiv persoanele/ familiile care au fost evacuate

și familiile cu copii care nu au domiciliu stabil, mai ales cele monoparentale).

Pentru P2.1 precaritate materială de bază (lipsa materialelor școlare)

- a) Copiii înscriși în învățământul de stat, primar și gimnazial, care îndeplinesc criteriile de venit stabilite în Programul Național de Rechizite Școlare, conform Legii 126/2002, respectiv care sunt în întreținerea familiilor al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, realizat în luna iulie a fiecărui an, este de maximum 50% din salariul de bază minim brut pe țară.
- b) Copii preșcolari înscriși în învățământul de stat, care sunt eligibili pentru Legea 248/2015.

Pentru P2.2 precaritate materială de bază (lipsa trusourilor pentru nou-născuți)

- a) Mamele care au născut începând cu anul 2021, dar nu mai târziu de trei luni de la nașterea copilului și cărora le este stabilit, prin dispoziție scrisă a primarului, dreptul la un venit minim garantat acordat în baza Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Mamele care au născut începând cu anul 2021, dar nu mai târziu de trei luni de la nașterea copilului și care fac parte din familii beneficiare de alocație pentru susținerea familiei acordată în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările ulterioare (inclusiv mamele minore);
- c) Mamele care au născut începând cu anul 2021, dar nu mai târziu de trei luni de la nașterea copilului și care se află în situație de risc (exemplu: persoanele cu dizabilități);
- d) Mamele care au născut începând cu anul 2021, dar nu mai târziu de trei luni de la nașterea copilului, aflate temporar în situații critice de viață (victime ale calamităților, ale violenței domestice, persoane dependente etc.) și/sau care se află în situații deosebite de vulnerabilitate. Exemplu: nu mai au locuință, au fost alungate din propria locuință sau orice altă situație de vulnerabilitate pe care organizația parteneră o consideră că s-ar încadra la acest punct. Situația temporară de vulnerabilitate va fi justificată de organizațiile partenere.
- e) Orice altă categorie de mame care au născut începând cu anul 2021, dar nu mai târziu de trei luni de la nașterea copilului și care nu dețin acte de identitate și nu pot accede la drepturile civile;
- f) Mamele minore, dar nu mai târziu de trei luni de la nașterea copilului;
- g) Mamele care au născut începând cu anul 2022, dar nu mai târziu de trei luni de la nașterea copilului, cetățeni străini sau apatrizi proveniți din zona conflictului armat din Ucraina.

Pentru P2.3 precaritate materială de bază (lipsa articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, a sacilor de dormit etc.)

- a) Persoane/ familii fără adăpost (inclusiv persoanele/ familiile care au fost evacuate și familiile cu copii care nu au domiciliu stabil, mai ales cele monoparentale).
- b) Persoane aflate temporar în situații critice de viață, respectiv victime ale

calamităților, persoane dependente (adicții față de droguri sau de alcool care creează situația de vulnerabilitate, persoanele vârstnice aflate în situația de dependență de asistență), și în alte situații asemănătoare stabilite prin evaluări sociale și care se află în situații deosebite de vulnerabilitate. Situația temporară de vulnerabilitate va fi justificată de autoritățile publice cu atribuții în domeniul respectiv/ ONG acreditată care gestionează implementarea /furnizori acreditați de servicii sociale.

3.2 Selectarea operațiunilor

Pentru implementarea POAD se vor selecta **următoarele tipuri de operațiuni:**

P1. Pentru precaritatea alimentară (lipsa alimentelor de bază):

A. Pentru pachetele de alimente:

- (a) achiziția de alimente de bază
- (b) distribuirea de pachete către destinatarii finali
- (c) măsuri auxiliare

B. Pentru produse alimentare și mese calde acordate prin tichete sociale:

- (a) costul mâncării și distribuirea acestora către destinatarii finali
- (b) măsuri auxiliare

P2. Pentru precaritate materială de bază:

C. P2.1. Lipsa materialelor școlare pentru copii:

- (a) achiziția de rechizite școlare, ghiozdane și articole vestimentare necesare frecventării școlii;
- (b) achiziția și distribuirea tichetelor sociale pe suport electronic către persoanele din grupul țintă;
- (c) măsuri auxiliare.

D. P2.2 Lipsa trusourilor pentru nou-născuți

- (a) achiziția și distribuirea tichetelor sociale pe suport electronic către persoanele din grupul țintă;
- (b) măsuri auxiliare

E. P2.3. Lipsa articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, a sacilor de dormit etc.

- (a) achiziția articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, a sacilor de dormit etc;
- (b) distribuirea articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, a sacilor de dormit etc;
- (c) măsuri auxiliare

F. P2.4 Lipsa produselor de igiena

- (a) achiziția produselor de igienă
- (b) distribuirea produselor de igienă
- (c) măsuri auxiliare.

Activități în domeniul asistenței tehnice:

O operațiune este eligibilă dacă este angajată și executată în perioada 1.12.2013 și 31.12.2023 și dacă se derulează pe teritoriul României. Eligibilitatea operațiunii este determinată după tipul de operațiune.

Criteriile aplicabile pentru selectarea tuturor operațiunilor:

- operațiunea respectă regulile de eligibilitate stabilite prin articolul 22 (3), articolul 23 (1), (5), (6), articolul 26 (2), (4);
- operațiunea respectă prevederile articolului 32 (3) (b), (d) și (e);
- operațiunea respectă principiile enunțate de articolul 5 (11), (12), (13) și (14), inclusiv respectarea legislației naționale privind achizițiile publice;

Criterii specifice tipului de operațiune:

- cantitățile și tipurile de produse achiziționate în cadrul operațiunii sunt în conformitate cu nevoile identificate;
- distribuirea către destinatarii finali se va efectua cu sprijinul OP;
- plățile către B1 pot fi făcute în baza costurilor simplificate, conform articolului 24 și articolului 25 (1), (3)

Activități în domeniul asistenței tehnice

Operațiunile de asistență tehnică vor avea în vedere respectarea art.27(4) din Reg.223/2014.

Beneficiarii operațiunilor vor fi OP implicate în derularea POAD.

Operațiunile care vor fi finanțate din asistență tehnică vor fi cele care:

- contribuie la eficiența și eficacitatea operaționalizării programului;
- contribuie la reducerea constrângerilor administrative în operaționalizare;
- contribuie la dezvoltarea capacității AM, beneficiarilor și OP, în vederea sprijinirii, în modul cel mai eficace, eficient și sustenabil, a unui număr cât mai mare de destinatari finali.

Operațiunile sprijinite de POAD nu pot fi finanțate din niciun alt instrument finanțat de UE. Operațiunile pot fi însă complementare altor măsuri finanțate din alte surse.

3.3. Selectarea organizațiilor partenerie

1. Organizația se încadrează în următoarele tipuri de organizații cu personalitate juridică, în acord cu prevederile art. 2 (3) al Regulamentului 223/2014

- autorități ale administrației publice locale și centrale și instituții publice (inclusiv ISJ, Direcții Județene de Sănătate Publică, spitale, cantine sociale etc.)
- ONG acreditate în domeniu

- instituții de cult și asociații religioase
- furnizori acreditați de servicii sociale
- structuri de economie socială care activează în domeniul alimentației - aceste entități nu vor acționa ca operatori economici, ci ca entități non-profit
- alți actori sociali relevanți în domeniul excluziunii sociale
- Ministerul Educației, unitățile de învățământ de stat preșcolar, primar și gimnazial, inspectoratele școlare județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București, instituția prefectului și autoritățile administrației publice locale.
- MS, MMSS, MAI, precum și instituțiile subordonate acestora și alte instituții centrale și locale, instituția prefectului și autoritățile administrației publice locale, precum și actori ai societății civile, ca OP (inclusiv spitale și direcții județene de sănătate publică, ONG-uri etc.).

2. Organizația are capacitatea administrativă, financiară și operațională pentru a asigura:

a. Pentru P1:

Pentru P1 A:

- depozitarea în condiții de siguranță și igienă a alimentelor de bază, a pachetelor;
- distribuția alimentelor către destinatarii finali;
- în cazul organizațiilor care propun ca destinatari finali persoane nedepasabile, livrarea alimentelor la domiciliu;
- implementarea de măsuri auxiliare de către OP care livrează direct sau în cooperare alimentele;
- îndeplinirea cerințelor de informare, publicitate și monitorizare a operațiunilor;
- procesarea datelor cu caracter personal;
- pentru OP mari, acoperirea geografică (cel puțin două județe)

Pentru P1 B:

- identificarea și întocmirea listei cu destinatarii finali;
- actualizarea listelor cu destinatarii finali eligibili.

b. Pentru P2.1:

Pentru P2.1 A:

- identificarea și întocmirea listei cu destinatarii finali
- actualizarea listelor cu destinatarii finali eligibili
- distribuția tichetelor sociale pe suport electronic pentru copiii cei mai dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial.

Pentru P2.1 B:

- depozitarea în condiții optime a rechizitelor școlare, a ghiozdanelor și a vestimentației necesare frecventării școlii, precum și a tichetelor sociale pe

- suport electronic;
- distribuirea produselor către destinatarii finali;
- îndeplinirea cerințelor de informare, publicitate și monitorizare a operațiunilor;
- procesarea datelor cu caracter personal;
- acoperirea geografică.

c. Pentru P2.2:

- identificarea și întocmirea listei cu destinatarii finali
- actualizarea listelor cu destinatarii finali eligibili
- distribuția tichetelor sociale pe suport electronic pentru nou-născuți

d. Pentru P2.3 A și P2.4

- depozitarea în condiții de siguranță și igienă a produselor;
- distribuția produselor către destinatarii finali;
- în cazul organizațiilor care propun ca destinatari finali persoane nedepasabile, livrarea produselor la domiciliu;
- implementarea de măsuri auxiliare de către OP care livrează direct sau în cooperare produsele;
- îndeplinirea cerințelor de informare, publicitate și monitorizare a operațiunilor;
- procesarea datelor cu caracter personal;
- pentru OP mari, acoperirea geografică (cel puțin două județe).

e. Pentru P2.3 B

- identificarea și întocmirea listelor cu destinatarii finali;
- achiziționarea de la unitățile afiliate a articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte și sacii de dormit
- distribuirea articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte și a sacilor de dormit către destinatarii finali
- implementarea de măsuri auxiliare de către OP care achiziționează și distribuie articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte și a sacilor de dormit către destinatarii finali

Se continuă în **secțiunea 2.3. Altele**

3.4 Complementaritate cu FSE

POAD este în acord cu direcțiile strategice stabilite prin intermediul Strategiei Europa 2020 precum și cu prevederile Reg UE nr. 223/2014, urmărind reducerea riscului de sărăcie și combaterea excluziunii sociale.

În România, conform Acordului de Parteneriat cu CE, intervențiile susținute prin FSE vor fi implementate prin Programul Operațional Capital Uman (POCU), pentru OT 9 - Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare și 10 - Investiții în educație, formare și formare profesională pentru dobândirea de competențe și în învățare pe tot parcursul vieții și Programul Operațional Capacitate Administrativă, pentru OT 11 - Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică

eficientă.

Având în vedere specificul celor două programe operaționale susținute prin FSE, măsurile de complementaritate vor viza doar POCU.

Măsurile specifice FSE, operaționalizate în cadrul POCU se vor realiza prin axa 4 care va implementa măsuri privind incluziunea socială, reducerea sărăciei și combaterea oricăror forme de discriminare. În concordanță cu Recomandările Specifice de Țară 2014 privind reducerea sărăciei și implementarea strategiilor relevante din domeniile vizate și a prevederilor AP 2014-2020, intervențiile din cadrul acestei axe își propun atingerea a două obiective specifice: reducerea numărului persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin implementarea de măsuri integrate, cu accent pe comunitățile marginalizate și creșterea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au depășit situația de vulnerabilitate.

Intervențiile prevăzute contribuie la îndeplinirea obiectivului asumat în cadrul Strategiei Europa 2020 și PNR acela de reducere cu 580.000 a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie și excluziune socială până în 2020, față de 2008.

În vederea întreruperii cercului vicios al excluziunii sociale și sărăciei se impune ca abordarea la nivel comunitar să fie integrată și orientată pe nevoile comunității. În acest sens, vor fi avute în vedere acțiuni combinate din domenii, precum educație, ocupare, social, locuire și sănătate.

Măsurile POAD vor fi, de asemenea, direcționate către indivizi, dar se vor limita la persoanele cele mai dezavantajate. Nu vor fi implementate măsuri care vizează, de ex. creșterea șanselor de ocupare. Toate măsurile POAD, inclusiv cele care vizează incluziunea socială au ca scop eliminarea sărăciei manifestată prin lipsa posibilităților de asigurarea a unui nivel de bază de alimente și materiale. În acest sens, măsurile POAD nu vor include activități în domeniul activării ocupaționale, acestea fiind rezervate POCU.

Există un risc limitat de suprapunere datorită faptului că acțiunile de incluziune socială în cadrul POAD sunt îndreptate către combaterea excluziunii sociale a persoanelor, familiilor și grupurilor sociale vulnerabile. În acest sens, este necesară coordonarea între acțiunile susținute de cele două programe. Totuși, având în vedere faptul că suma disponibilă în POAD nu este suficientă pentru a acoperi în totalitate nevoile destinatarilor finali, în ceea ce privește precaritatea alimentară sau precaritatea materială de bază, în general nu putem vorbi de suprapunerea finanțărilor, ci de complementaritatea lor.

Coordonarea este asigurată, la nivel formal, prin asigurarea managementului celor două fonduri de către o singură Autoritate de Management, AMPOCU fiind AM și pentru POAD, asigurându-se astfel un fundament solid pentru coordonarea activităților și evitarea eventualelor situații de dublă-finanțare.

De asemenea, operarea cu instrumente precum datele personale, cu respectarea prevederilor comunitare și naționale în domeniu, atât în cazul POCU cât și POAD și utilizarea unui sistem unic electronic de monitorizare va reduce riscul de duplicare a intervențiilor finanțate din FSE și FEAD și facilitarea unui sistem de monitorizare eficient.

3.5 Structura instituțională

În conformitate cu Art.7(4) (a) următoarele instituțiile sunt desemnate pentru gestionarea și monitorizarea Fondului European de Ajutor pentru Persoanele cele mai Defavorizate:

Autoritate de Management - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), prin Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (FEAD) ;

Autoritatea de Certificare și Plată (ACP) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice;

Aceeași instituție este și organismul în conturile căruia CE va vărsa fondurile.

Autoritatea de Audit (AA).

3.6 Monitorizare și evaluare

AM va depune până în data de 30 iunie a fiecărui an un raport anual de implementare a POAD pentru anul financiar anterior. Raportul final de implementare a POAD va fi depus la Comisia Europeană până în data de 30 septembrie 2024.

În conformitate cu articolele 16 (1), 17(3) și 18 din Regulamentul 223/2014 vor fi efectuate evaluări ex-ante și intermediare pentru a evalua eficiența și eficacitatea POAD, pentru a îmbunătăți structura și calitatea implementării acestuia. Aceste evaluări vor fi executate de evaluatori independenți.

În 2017 și 2022, AM va efectua un studiu asupra grupului țintă după un format adoptat de către Comisie.

AM va ține cont de principiile stabilite în Regulamentul 223/2014, art.5.

Aplicarea principiilor descrise la art.5 în pregătirea POAD a fost asigurată prin procesul participativ al actorilor interesați la trasarea PO. În aceeași măsură, se va constitui un **grup de lucru** pentru monitorizarea implementării PO din care vor face parte toate instituțiile implicate în procesul de implementare.

Monitorizarea efectivă a modalității de implementare a programului se va baza pe datele colectate din teritoriu. Colectarea datelor din teritoriu va fi efectuată de OP. Datele colectate se vor transmite către MIPE în format electronic. AM va monitoriza datele colectate la nivel național.

3.7 Asistență tehnică

Reușita implementării PO AD va consta și în operaționalizarea sistemului de implementare a acestui program.

Beneficiarii acestei categorii de cheltuieli vor fi instituțiile desemnate pentru gestionarea și monitorizarea Programului, precum și instituții publice care fac parte din sistemul de implementare (Beneficiari și organizațiile partenere).

Lista indicativă a acțiunilor de asistență tehnică:

3.7.1 Întărirea capacității administrative de a gestiona, monitoriza și implementa acest program operațional:

- Acoperirea costurilor de personal pentru a asigura implementarea adecvată a programului;
- Îmbunătățirea calificării personalului implicat în implementarea POAD;
- Costuri de deplasare și cazare pentru personalul care participă la implementarea PO;
- Chirie sedii;
- Costuri indirecte.

3.7.2 Implementarea și managementul implementării programului:

- Achiziția de echipamente IT și de birotică, materiale consumabile și accesorii;
- Acoperirea costurilor de operare a echipamentelor, achiziția de licențe și softuri, ca și servicii ITC pentru implementarea eficientă a programului;
- Dezvoltarea și mentenanța sistemului IT care sprijină operarea PO AD;
- Realizarea de proceduri de lucru pentru implementarea programului;
- Costuri de deplasare și cazare.

3.7.3 Vizibilitate, informare și comunicare

- Campanii de informare;
- Organizarea întâlnirilor, conferințelor, călătoriilor de studiu;
- Implementarea de activități de informare și promovare.

3.7.4 Control

- Sprijinirea activității de control intern;
- Verificări la fața locului;
- Verificări de calitate a produselor oferite.

3.7.5 Evaluare

- Pregătirea de analize, studii, raportări, evaluări;
- Costuri financiare ale procesului de evaluare.

La nivel de **organizații partenere** asistența tehnică va sprijini instruirea personalului (financiar, verificări), realizarea verificărilor de calitate a produselor oferite, echipamente IT, de birotică, softuri pentru sistemul de monitorizare.

4. IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE

Pentru elaborarea și modificările anterioare ale programului operațional au avut loc întâlniri cu instituții publice din RO care fac politica publică în domeniul persoanelor cele mai dezavantajate, precum și cu alte organizații care activează în domeniul social.

Având în vedere tipologia modificărilor care au vizat corelarea mecanismelor măsurilor care urmează a fi implementate, precum și adaptarea legislativă la noile prevederi europene, în contextul pandemiei COVID-19, nu s-a impus necesitatea realizării de grupuri de lucru specifice pentru fiecare măsură în parte, care să ofere, atât din perspectiva societății civile, cât și din perspectiva instituțională, soluții privind modificarea prevederilor POAD.

Contextul modificării actuale este acela al necesității creării unui mecanism realist de punere în aplicare a măsurilor care nu au fost implementate până în 2020, astfel încât POAD 2014-2020, la finalul perioadei de implementare, să aibă acoperirea integrală, din perspectiva grupurilor țintă care necesită aceste tipuri de măsuri.

Astfel măsurile care urmează să fie implementate au fost adaptate la situația economic-socială actuală:

- Contextul Pandemiei COVID-19, începând cu 16 martie 2020,
- Modificarea *Regulamentului (UE) nr. 223/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane prin Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 și completat prin Regulamentul (UE) 2020/559, al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 223/2014 în ceea ce privește introducerea unor măsuri specifice pentru abordarea epidemiei de COVID-19;*
- Necesitatea respectării recomandărilor de distanțare socială, îndeosebi pentru categoria de persoane vârstnice,
- Necesitatea urgentă de reducere a abandonului școlar, complementar cu materialele școlare, fiind dovedit faptul că abandonul școlar se datorează lipsei hranei sau îmbrăcăminte necesare.

5. PLAN FINANCIAR

5.1 Plan de finanțare a programului operațional prezentând angajamentul anual din fond și cofinanțarea națională corespunzătoare în cadrul programului operațional (în EUR)

Anul	Fond (a)	Cofinanțare națională (b)	Cheltuieli publice (c)=(a)+(b)	Rata de cofinanțare (d)=(a)/(c)	100% Rată de cofinanțare pentru anul contabil 2020-2021*
2014	59.321.527,00	10.468.505,00	69.790.032,00		
2015	60.507.958,00	10.677.875,00	71.185.833,00		
2016	61.718.117,00	10.891.432,00	72.609.549,00		

2017	62.952.479,00	11.109.261,00	74.061.740,00		
2018	64.211.529,00	11.331.446,00	75.542.975,00		
2019	65.495.759,00	11.558.075,00	77.053.834,00		
2020	66.805.675,00	11.789.238,00	78.594.913,00		
2021	56.000.000	0.00	56.000.000		
Total	497.013.044,00	77.825.832,00	574.838.876,00	86,46	

5.2 Plan de finanțare conținând valoarea totală a creditelor pentru sprijinul acordat din programul operațional pentru fiecare tip de deprivare materială vizat, precum și pentru măsurile auxiliare corespunzătoare (în EUR)

Tipul de asistență materială	Cheltuieli publice
Asistență tehnică	25.941.943,00
P1 - deprivare alimentară (lipsa alimentelor de bază)	448.496.933,00
din care, măsuri auxiliare	0,00
P2 - precaritate materială de bază	0,00
din care, măsuri auxiliare	0,00
P2.1 - precaritate materială de bază (lipsa materialelor școlare)	44.000.000,00
din care, măsuri auxiliare	0,00
P2.2 - precaritate materială de bază (lipsa trusourilor pentru nou-născuți)	12.000.000,00
din care, măsuri auxiliare	0,00
P2.3 precaritate materială de bază (lipsa articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, saci de dormit etc.)	6.000.000,00
din care, măsuri auxiliare	0,00
P2.4 - precaritate materială de bază (lipsa produselor de igienă)	38.400.000,00
din care, măsuri auxiliare	0,00
Total	574.838.876,00

Documente

Titlul documentului	Tipul documentului	Data documentului	Referința locală	Referința Comisiei	Fișiere	Data trimiterii	Trimis de
---------------------	--------------------	-------------------	------------------	--------------------	---------	-----------------	-----------